บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยประสบปัญหาการขาดแคลนพยาบาลมานานกว่า 20 ปี สาเหตุเนื่องจากปริมาณการผลิตพยาบาลไม่เพียงพอกับความต้องการที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว การผลิตพยาบาลระดับวิชาชีพในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ.2525-2529) พบว่ามีอัตราเพิ่มการผลิตประมาณร้อยละ 11.5 ต่อปี แต่ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 (พ.ศ.2530-2534) พบว่าอัตราเพิ่มการผลิตประมาณร้อยละ 2.7 ต่อปีเท่านั้น และในช่วงของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535-2539) รัฐบาลตั้งเป้าหมายอัตราเพิ่มการผลิตประมาณร้อยละ 14.5 ต่อปี (กองแผนงาน สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, 2535, หน้า 2) เมื่อพิจารณาเป้าหมายการผลิตพยาบาลวิชาชีพ ในปี พ.ศ. 2544 ซึ่งจะต้องมีพยาบาลวิชาชีพจำนวน 68,292 คน แต่ตามแผนการผลิตปกติสามารถผลิตพยาบาลวิชาชีพได้เพียง 62,399 คนเท่านั้น ดังนั้นจึงต้องเพิ่มจำนวนการผลิตจากแผนปกติอีกจำนวน 5,893 คน และเมื่อนำอัตราการสูญเสียนักศึกษาร้อยละ 5 ต่อปีมาประกอบการคำนวณแล้ว สถาบันการศึกษาพยาบาลจะต้องรับนักศึกษาเพิ่มจากแผนผลิตปกติ ประมาณ 6,203 คนหรือ 1,134 คน ต่อปี เป็นระยะเวลา 6 ปี ระหว่างปี พ.ศ.2536-2541 เพื่อให้มีจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาตามเป้าหมายที่วางไว้ ในปี พ.ศ.2544 (กองแผนงาน สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, 2535, หน้า 28) ส่วนสาเหตุพยาบาลลาออกเป็นจำนวนมาก พยาบาลมีแนวโน้มการลาออกสูงขึ้นเรื่อย ๆ จากร้อยละ 3.3 ใน พ.ศ.2529 เป็นร้อยละ 11.1 ใน พ.ศ.2534 และร้อยละ 19 ใน พ.ศ.2536 (สภาการพยาบาล, 2536, หน้า 4) นอกจากนี้ยังพบว่าประเทศไทยมีอัตราส่วนพยาบาลวิชาชีพต่อประชากรโดยเฉลี่ยเท่ากับ 1:1,377 (ทัศนา บุญทอง, 2538, หน้า 5) ซึ่งยังไม่ได้มาตรฐานสากลตามที่องค์การอนามัยโลกกำหนดไว้คือ 1:950 (WHO technical report series, 1994 อ้างใน ทัศนา บุญทอง, 2538, หน้า 3) และการที่จะให้มีพยาบาลวิชาชีพต่อประชากรเป็นไปตามเกณฑ์ที่องค์การอนามัยโลกกำหนดไว้นั้น ประเทศไทยจะต้องมีจำนวนพยาบาลวิชาชีพเท่ากับ 59,645 คน แต่ปัจจุบันมีจำนวนเพียง 41,141 คน ยังขาดแคลนอยู่อีก 18,504 คน (ทัศนา บุญทอง, 2538,

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

หน้า 6)

จากปัญหาการขาดแคลนพยาบาลวิชาชีพดังกล่าว พบว่าสาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งคือ ปัญหาด้านการผลิตพยาบาลวิชาชีพไม่เพียงพอ และคุณภาพการจัดการศึกษาของหลายสถาบันยังไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งเป็นผลมาจากการขาดแคลนอาจารย์พยาบาลทั้งด้านคุณวุฒิและปริมาณ ตลอดจนสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการจัดการศึกษามีไม่เพียงพอ (กองแผนงาน สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, 2535) ด้วยเหตุนี้สถาบันการศึกษาพยาบาลซึ่งรับผิดชอบการผลิตพยาบาลวิชาชีพโดยทบวงมหาวิทยาลัย ภาคเอกชน และกระทรวงสาธารณสุข ได้ตระหนักถึงปัญหา และความจำเป็นที่จะต้องเพิ่มการผลิตพยาบาลวิชาชีพทั้งด้านปริมาณและคุณภาพอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อให้สอดคล้องและตอบสนองความต้องการของสังคมและเป็นไปตามนโยบายแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7 แต่กระทรวงสาธารณสุขเป็นแหล่งใหญ่ในการผลิตพยาบาล จึงมีนโยบายผลิตพยาบาลวิชาชีพตามแผนที่วางไว้ในปี พ.ศ.2536-2542 จำนวน 11,340 คน (สถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข, 2536, หน้า 2) และเน้นการปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาพยาบาล ของวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ลดการผลิตพยาบาลเทคนิคลง ปรับพยาบาลเทคนิคเป็นพยาบาลวิชาชีพโดยการศึกษาต่อในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ (ต่อเนื่อง 2 ปี เทียบเท่าปริญญาตรี) ทั้งภาคปกติและภาคพิเศษ ส่งเสริมการผลิตอาจารย์โดยรับอาจารย์เพิ่มปีละ 215 คน ปี พ.ศ.2537-2539 เพื่อให้ได้อัตราส่วนอาจารย์ : นักศึกษาเท่ากับ 1:4 ตามเกณฑ์สภาการพยาบาลกำหนด พัฒนาคุณวุฒิอาจารย์โดยการสนับสนุนให้ศึกษาต่อถึงระดับปริญญาเอกทั้งในประเทศและต่างประเทศ สนับสนุนการอบรมและดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ พัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ (4 ปี) และจัดสรรงบประมาณเพิ่มให้แต่ละวิทยาลัยพยาบาลตามความเหมาะสม (กองแผนงาน สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, 2535)

ถึงแม้ว่าปัจจุบันการผลิตพยาบาลวิชาชีพมีจำนวนเพิ่มขึ้นก็ตามแต่ก็ยังไม่เพียงพอกับความต้องการของประเทศ ประกอบกับการประสบปัญหานักศึกษาพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขในประเทศไทยลาออกกลางคันมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี ดังจะเห็นได้จากสถิติการลาออกของนักศึกษาพยาบาล ระหว่างปีการศึกษา 2529-2533 มีร้อยละ 15.1, 12.5, 18.5, 23.07 และ 30.2 ตามลำดับ และในจำนวนผู้ที่ลาออกนี้เป็นนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ลาออกสูงสุด ร้อยละ 43.1 โดยเฉพาะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ลาออกสูงสุด ร้อยละ 6.54 ต่อปี รองลงมาคือนักศึกษาชั้นปีที่ 2, 3, 4 ลาออกร้อยละ 1.66, 0.36, 0.08 ตามลำดับ นักศึกษาที่ลาออกนี้ไปสอบเข้าเรียนสาขาวิชาอื่น ร้อยละ 38.73 ไปทำงาน ร้อยละ 33.10

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

อยู่บ้านเฉย ๆ ร้อยละ 10.56 (กุลยา ตันติผลาชีวะ และคณะ, 2536, หน้า 59-61) สำหรับวิทยาลัยพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขเขตภาคเหนือที่เปิดสอนหลักสูตร 4 ปี จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ลำปาง 1 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช และวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ มีสถิตินักศึกษาลาออกทุกปี ปีละร้อยละ 1-9 (ฝ่ายส่งเสริมการศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เขตภาคเหนือ, 2536) และจากสถิติของฝ่ายส่งเสริมการศึกษา วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ลำปาง 1 พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่เรียนหลักสูตร 4 ปี มีการลาออกระหว่างปีการศึกษา 2533-2535 ร้อยละ 9.33, 3.81 และ 3.52 ตามลำดับ โดยสาเหตุของการลาออกแตกต่างกัน เช่นลาออกเพื่อไปสอบเข้ามหาวิทยาลัยใหม่ พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา ไม่มารายงานตัว การเรียนอ่อน มีปัญหาสุขภาพจิต (ฝ่ายส่งเสริมการศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ลำปาง 1, 2536) จะเห็นได้ว่าในแต่ละปีการศึกษามีนักศึกษาพยาบาลที่ลาออกจากสาขาวิชาชีพการพยาบาลด้วยสาเหตุต่าง ๆ กันนั้น ถือว่าเป็นการสูญเปล่าทางการศึกษาในระดับวิชาชีพ เพราะการผลิตนักศึกษาพยาบาลเป็นการลงทุนที่มีค่าใช้จ่ายสูง โดยจะเห็นได้จากงบประมาณรายจ่ายในการผลิตนักศึกษาพยาบาล ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ลำปาง 1 ปีงบประมาณ 2534-2536 มีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปีคือ 5,320,000 บาท (ห้าล้านสามแสนสองหมื่นบาท) 6,790,000 บาท (หกล้านเจ็ดแสนเก้าหมื่นบาท) และ 7,330,000 บาท (เจ็ดล้านสามแสนสามหมื่นบาท) ตามลำดับ หรือถ้าคิดเฉลี่ยงบประมาณการผลิตเป็นรายบุคคลประมาณ 25,000 บาท (สองหมื่นห้าพันบาท) ต่อปี (ฝ่ายบริหารและแผนงาน วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ลำปาง 1, 2536)

จากปัญหาการลาออกกลางคันดังกล่าวทำให้การผลิตนักศึกษาพยาบาลไม่เป็นไปตามแผนที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด ในฐานะผู้วิจัยทำงานเกี่ยวข้องกับการผลิตนักศึกษาพยาบาลวิชาชีพในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ลำปาง 1 มีความสนใจเกี่ยวกับการลาออกของนักศึกษา ที่มีสาเหตุส่วนใหญ่จากความต้องการเปลี่ยนสาขาวิชา จึงได้ทำการสำรวจความต้องการเปลี่ยนสาขาวิชาของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2536 ที่เรียนหลักสูตร 4 ปี พบว่านักศึกษามีความต้องการเปลี่ยนสาขาวิชาชีพการพยาบาล แต่ไม่ได้ลาออก ชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 72 ชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 33.33 จะเห็นได้ว่านักศึกษาแต่ละชั้นปีมีความต้องการเปลี่ยนสาขาวิชามีจำนวนมากแต่ไม่ได้ลาออกมีสาเหตุหลายประการคือ สอบคัดเลือกใหม่ไม่ได้ในสาขาวิชาที่ตนต้องการ บิดา มารดา ผู้ปกครอง ไม่สนับสนุนให้เรียนสาขาวิชาอื่น ต้องชดใช้ทุนเป็นเงินจำนวนมากเมื่อ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ลาออก หรือเหตุผลอื่นซึ่งไม่มีทางเลือกก็จำต้องยอมศึกษาอยู่ในวิชาชีพนี้ต่อไป บุคคลกลุ่มนี้จะมีความรู้สึกฝืนใจ ขาดแรงจูงใจ และขาดความสุขในการเรียน ความตั้งใจในการเรียนลดลง ต่อต้าน และพยายามหาช่องทางหรือโอกาสที่จะเปลี่ยนสาขาวิชา (กนกพร หมู่พยัคฆ์, 2528) ยิ่งระยะเวลานานขึ้นก็ยิ่งได้ประสบกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ตนไม่พอใจ มีความขัดแย้ง และทัศนคติต่อวิชาชีพจะเป็นลบมากขึ้น จนในที่สุดเมื่อปรับตัวไม่ได้ก็จะเกิดอาการทางจิต เรียนไม่สำเร็จ ต้องเปลี่ยนสาขาวิชาหรือลาออกไป (ฝ่ายส่งเสริมการศึกษา วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา, 2536) หรือต้องเปลี่ยนอาชีพภายหลังสำเร็จการศึกษา (กนกพร หมู่พยัคฆ์, 2528; Genevieve & Majorie, 1987)

การศึกษานักศึกษาที่มีความต้องการเปลี่ยนสาขาวิชาหรือลาออกไปในที่สุด พบว่ามีปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสำคัญ ๆ คือ นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ส่วนใหญ่จะเปลี่ยนสาขาวิชา ทั้งนี้เพื่อต้องการเปลี่ยนไปเรียนสาขาวิชาอื่นที่ดีกว่า (สุปาณี พันธ์น้อย และลักษมี มีนะนันท์, 2529) ส่วนนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจะทำให้เรียนสาขาวิชาชีพการพยาบาลไม่สำเร็จ จึงต้องลาออกไปทำงานหรือลาออกไปอยู่บ้านเฉยๆ (กุลยา ตันติผลาชีวะ และคณะ, 2536) นักศึกษาที่มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพการพยาบาลจะตั้งใจเรียนสาขาวิชานี้จนสำเร็จ แต่นักศึกษาที่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาชีพนี้มีความคิดอยากเปลี่ยนสาขาวิชาในระหว่างที่เป็นนักศึกษา (Gunter, 1967) หรือคิดจะเปลี่ยนการประกอบอาชีพเมื่อเรียนสำเร็จแล้ว (กนกพร หมู่พยัคฆ์, 2528; Genevieve & Majorie, 1987) เนื่องจากมีความคิดเห็นว่าวิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ต้องทำงานหนัก เงินน้อย ไม่ก้าวหน้า ไม่เหมาะสมกับตนเอง (พรรณเรือง อมิตาภา, 2526; Brown, Swift & Oberman, 1974) และเสี่ยงต่อการติดโรคเอดส์ (Furguson,1990) นอกจากนี้นักศึกษาที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว และได้รับรายได้จากครอบครัวเพียงพอในการใช้จ่ายแต่ละเดือน จะทำให้เรียนในวิชาชีพนี้ได้สำเร็จ ถ้านักศึกษาไม่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวและเงินค่าใช้จ่ายไม่เพียงพอในแต่ละเดือน จะส่งผลให้นักศึกษาต้องการเปลี่ยนสาขาวิชาและลาออกเพื่อไปทำงานหรือเลือกเรียนสาขาวิชาอื่น (กุลยา ตันติผลาชีวะ และคณะ, 2536; นันทนา น้ำฝน, 2536; Miller, 1974) นอกจากนี้สถาบันการศึกษาที่มีสภาพแวดล้อมด้านกายภาพที่ดี มีประสิทธิภาพ จะทำให้นักศึกษาพึงพอใจ รักและผูกพันต่อสถาบัน มีความภูมิใจในวิชาชีพการพยาบาล ไม่มีความต้องการอยากย้ายที่เรียน หรือลาออกไปเรียนสถาบันอื่น (สุชาดา รัชชุกูล, 2537; สุนีย์ วิวัฒนากรณ์, 2521) สำหรับเนื้อหาวิชาที่มีรายละเอียดมากเกินไป ไม่เหมาะสมกับจำนวนชั่วโมง จะทำให้นักศึกษาไม่มีเวลาทบทวนวิชาที่เรียนไปแล้ว ก่อให้เกิดความ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

เครียดในการเรียนวิชาชีพการพยาบาลได้ (คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก, 2530; เพ็ญศรี ชุนใช้ และคณะ, 2533; สุนีย์ วิวัฒนากรณ์, 2521) รวมทั้งกิจกรรมการเรียนการสอนที่ไม่เร้าใจขาดการส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดความกระตือรือร้น ขาดความคิดสร้างสรรค์ ไม่ส่งเสริมให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง จะทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนน่าเบื่อหน่าย (กนกพร หมู่พยัคฆ์, 2528; คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก, 2530, สุนีย์ วิวัฒนากรณ์, 2521) สำหรับการประเมินผลการเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ถ้าอาจารย์ไม่มีความยุติธรรมในการให้คะแนน ส่งผลให้นักศึกษาไม่พอใจกับการประเมินผลของอาจารย์ และเป็นสาเหตุของความต้องการเปลี่ยนไปเรียนสาขาวิชาอื่นได้ (กนกพร หมู่พยัคฆ์, 2528; คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก, 2530; นภาพร นนตกร, 2526) คุณสมบัติส่วนตัวของอาจารย์และคุณสมบัติทางวิชาชีพ มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม การเรียนรู้ และการปรับตัวของนักศึกษาในการเรียนวิชาชีพการพยาบาล (นพรัตน์ ผลาพิบูลย์, ประนอม รอดคำดี และพวงทิพย์ ชัยพิบาลสฤษดิ์, 2527; Wong, 1987) ส่วนกฎระเบียบของวิทยาลัยพยาบาล นักศึกษามีความรู้สึกว่าเข้มงวดไม่ค่อยยืดหยุ่น การตัดสินลงโทษเมื่อทำผิดค่อนข้างหนักกว่าวิชาชีพอื่น ทั้งนี้เนื่องจากวิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ต้องรับผิดชอบต่อชีวิตคน ทำให้นักศึกษาเกิดความเครียดในระหว่างที่เรียนสาขาวิชานี้ (เพียงใจ สัตยุตม์, 2536) ส่วนกิจกรรมเสริมหลักสูตรถึงแม้จะมีประโยชน์หลายด้านก็ตาม แต่บางครั้งก็พบว่ามีปัญหาสำหรับนักศึกษาพยาบาลคือ อาจารย์ที่ปรึกษาไม่มีเวลาให้กับนักศึกษา นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องหาทุนในการดำเนินกิจกรรมเอง และอาจารย์ช่วยสนับสนุนทุนให้บ้างบางส่วน กลุ่มเพื่อนนักศึกษาด้วยกันขาดความรับผิดชอบในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ เสริมศรี ไชยศร (2528) นอกจากนี้ผู้วิจัยสังเกตว่านักศึกษาที่มุ่งสนใจทำแต่กิจกรรมเสริมหลักสูตรมากเกินไปทำให้ผลการเรียนต่ำ เรียนไม่สำเร็จ และอาจส่งผลต่อความต้องการเปลี่ยนสาขาวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาได้

ดังนั้นถ้าการเปลี่ยนสาขาวิชาของนักศึกษาพยาบาลมีความสัมพันธ์กับปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น วิทยาลัยพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข เขตภาคเหนือ ควรตระหนักถึงการป้องกันการสูญเปล่าทางการศึกษาให้ได้มากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปลี่ยนสาขาวิชาซึ่งจะนำมาถึงการลาออกต่อไปได้ วิธีการแก้ปัญหาการสูญเปล่าทางการศึกษานั้นโดยการค้นหาปัญหาและสาเหตุหรือปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อความต้องการเปลี่ยนสาขาวิชาชีพการพยาบาล ถ้าหากไม่มีการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาแล้ว จะทำให้วิทยาลัยพยาบาลต่างๆ ไม่สามารถผลิตนักศึกษาพยาบาลตาม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

เป้าหมายที่สถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุขกำหนดไว้ได้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจอยากจะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการเปลี่ยนสาขาวิชาของนักศึกษาพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข เขตภาคเหนือ ซึ่งจะเป็นแนวทางนำไปสู่การแก้ไขปัญหาอย่างแท้จริงและเป็นแนวทางในการสร้างแรงจูงใจให้นักศึกษาได้ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาชีพการพยาบาลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทัศนคติต่อวิชาชีพ กับความต้องการเปลี่ยนสาขาวิชาของนักศึกษาพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางบ้าน ได้แก่ แรงสนับสนุนของครอบครัว รายได้ของนักศึกษาจากครอบครัว กับความต้องการเปลี่ยนสาขาวิชาของนักศึกษาพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการเรียนการสอน ได้แก่ สภาพแวดล้อมด้านกายภาพ เนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล คุณสมบัติอาจารย์ กับความต้องการเปลี่ยนสาขาวิชาของนักศึกษาพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอื่น ๆ ได้แก่ กฎระเบียบ กิจกรรมเสริมหลักสูตร กับความต้องการเปลี่ยนสาขาวิชาของนักศึกษาพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

5. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ร่วมพยากรณ์ความต้องการเปลี่ยนสาขาวิชาของนักศึกษาพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทัศนคติต่อวิชาชีพ มีความสัมพันธ์กับความต้องการเปลี่ยนสาขาวิชาของนักศึกษาพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

2. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางบ้าน ได้แก่ แรงสนับสนุนของครอบครัว รายได้ของนักศึกษาจากครอบครัว มีความสัมพันธ์กับความต้องการเปลี่ยนสาขาวิชาของนักศึกษาพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

3. ปัจจัยด้านการเรียนการสอน ได้แก่ สภาพแวดล้อมด้านกายภาพ เนื้อหาวิชา กิจกรรม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

การเรียนการสอน การประเมินผล คุณสมบัติอาจารย์ มีความสัมพันธ์กับความต้องการเปลี่ยนสาขาวิชาของนักศึกษาพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

4. ปัจจัยด้านอื่น ๆ ได้แก่ กฎระเบียบ กิจกรรมเสริมหลักสูตร มีความสัมพันธ์กับความต้องการเปลี่ยนสาขาวิชาของนักศึกษาพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

5. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทัศนคติต่อวิชาชีพ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางบ้าน ได้แก่ แรงสนับสนุนของครอบครัว รายได้ของนักศึกษาจากครอบครัว ปัจจัยด้านการเรียนการสอน ได้แก่ สภาพแวดล้อมด้านกายภาพ เนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล คุณสมบัติอาจารย์ ปัจจัยด้านอื่น ๆ ได้แก่ กฎระเบียบ กิจกรรมเสริมหลักสูตร สามารถร่วมพยากรณ์ความต้องการเปลี่ยนสาขาวิชาของนักศึกษาพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ศึกษาคือนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 และ 2 ที่ศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2537 วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข เขตภาคเหนือ จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ลำปาง 1 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์

นิยามศัพท์

ปัจจัย หมายถึง สิ่งที่มีผลต่อความต้องการเปลี่ยนสาขาวิชาของนักศึกษาพยาบาล ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางบ้าน ปัจจัยด้านการเรียนการสอน และปัจจัยด้านอื่น ๆ

ความต้องการเปลี่ยน หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของนักศึกษาพยาบาลที่มีความต้องการเปลี่ยนสาขาวิชาชีพการพยาบาล โดยไม่จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนหรือลาออกไปจริง ๆ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

นักศึกษาพยาบาล หมายถึง นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคการศึกษาที่ 3 ของชั้นปีที่ 1 และ 2 ปีการศึกษา 2537 ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สังกัดกระทรวงสาธารณสุข เขตภาคเหนือ ทั้ง 5 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ลำปาง 1 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เป็นแนวทางในการสร้างแรงจูงใจให้นักศึกษา ต้องการศึกษาในสาขาวิชาชีพการพยาบาลต่อไป

2. เป็นแนวทางให้ผู้บริหารการศึกษาและอาจารย์พยาบาล นำไปปรับปรุงแก้ไขปัญหาในการจัดการศึกษาในสาขาวิชาชีพการพยาบาลให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. เป็นแนวทางให้ผู้บริหารการพยาบาลนำไปปรับปรุงแก้ไขปัญหาในการจัดการศึกษาภาคปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม

4. เป็นแนวทางในการแนะแนวการศึกษาต่อวิชาชีพการพยาบาลแก่นักเรียนชั้นมัธยมปลายและผู้ปกครอง ก่อนพิจารณาตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชาชีพการพยาบาล

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved